

CONFLICTES AMBIENTALS A MOLINS- 08/06/2024

Plataforma Cívica de Defensa de Collserola PCDC, SOS la Rierada, el Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius CEPA, amb el suport de l'Esplai, el CAU i el GEA. Denunciem la manca de visió ambiental del nostre municipi i demanem solucions:

El bon estat mediambiental al nostre municipi s'ha vist i es veu greument afectat per l'aposta ferma i negligent, o la inacció, de la majoria de grups municipals, tant al govern com a l'oposició, que han fet endavant projectes profundament lesius degut al maltractament dels nostres espais naturals.

L'oposició política a les polítiques de l'ajuntament ha estat feble, o desorientada en el millor dels casos, no només durant aquesta legislatura sinó també durant els anteriors governs...

El cert és que Molins de Rei havia estat referent en alguns temes com el residu mínim (segon municipi de Catalunya en implementar la recollida d'orgànica), els aiguamolls, la caldera de biomassa al barri de la Granja, el proveïment fotovoltaic de la deixalleria i va ser precisament la mobilització popular la que va impedir la construcció del Vial de Cornisa riera de Vallvidrera amunt.

Estem en una situació d'emergència climàtica. Però l'emergència no és solament climàtica, és sobretot AMBIENTAL.

L'emergència per frenar la degradació del patrimoni natural i la pèrdua creixent de la biodiversitat al territori català és cada vegada més urgent. L'última actualització del Living Planet Index (LPI) a Catalunya, feta l'any 2022 per l'Observatori del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, alerta que les poblacions de fauna han tingut una davallada mitjana del 24% els darrers 20 anys.

Aquesta situació posa en risc la provisió dels ecosistemes i els serveis bàsics per mantenir la vida com la coneixem, com la pol·linització, la fixació de carboni, esmorteïment d'inundacions, la purificació de l'aire i de l'aigua, la prevenció d'incendis forestals i, en definitiva, la nostra pròpia salut i supervivència.

Problemàtiques a Collserola.

Collserola fou declarada parc natural l'any 2010 i forma part de la xarxa europea d'espais naturals protegits XN2000. Ja en aquell moment es va promoure el debat sobre si Collserola havia de ser un "central parc" metropolitana o un espai natural a protegir. I el debat es va guanyar. Es va aconseguir la màxima protecció per l'espai natural de Collserola.

Però la legislació urbanística continua sent la que mana a Collserola (PGM del 76) i continua havent-hi previsions de creixement urbanístic al seu interior. La gestió que s'hi realitza respon més als interessos d'ús lúdic dels ajuntaments que en formen part que no pas a la protecció de la seva biodiversitat. Es fomenta Collserola com a espai d'esbarjo indiscriminat per a la ciutadania, sense fer cap pedagogia, ni sensibilització, ni regulació dels usos que s'hi poden fer. Collserola pateix també un excés de freqüentació de persones i activitats no compatibles amb el Parc.

A la riera de Vallvidrera hi destaca la baixa qualitat ecològica. S'hi han realitzat, als últims anys, actuacions parcials i orientades a un o dos elements que es volen afavorir i que han perjudicat altres aspectes hidrològics, ecològics i faunístics de la conca.

L'Ajuntament vol fer endavant projectes urbanístics expansius, amb 260 cases més entre la Rierada i Vallpineda, que incrementen l'espai a construir afectant tant boscos, que formen part del Parc natural, com pendents igualment fora de normativa (més del 20% i fins al 50%). Es volen permetre afectacions a la riera, que s'artificialitzaria en tres trams, amb un total de gairebé 300 m de murs de formigó, pedra o gabions i amb la construcció d'un nou carrer de 225 m de llarg a 10 m de la riera i afectant la vegetació de ribera existent a la zona de la font de l'Espinagar. Tot l'espai urbanitzable s'urbanitza i es col·loquen les obligades zones verdes fora, en l'espai protegit per Xarxa natura 2000 i del Parc de Collserola. S'incompleixen, així, els usos urbans i funcionals de les zones verdes (accessibilitat, oci, joc, etc).

L'ajuntament està permetent des de fa dècades la presència d'una bòbila amb 1200 m² d'amiant, la retirada del qual no es recull al projecte urbanístic de la Rierada- Oest.

Tampoc no s'ha fet estudi de mobilitat tenint en compte els dos barris en conjunt, la Rierada i Vallpineda, l'increment dels quals suma més de 250 cases i aquest estudi n'és obligat segons el *DECRET 344/2006, de 19 de setembre, de regulació dels estudis d'avaluació de la mobilitat generada*.

D'altra banda, i sempre per motius d'incompliment de la normativa ambiental, veïns i propietaris de la Rierada sector Oest demanen la nul·litat del Pla d'Urbanització promogut per l'Ajuntament. 14 principis jurídics fonamenten aquesta petició, i tots i cadascun són motius de nul·litat de ple dret.

A les Llicorelles, s'ha permès a Goodman canviar el relleu de la zona abocant àrids i argiles ermes on no es podia, en zones que pertanyen al Parc Natural i Xarxa Natura 2000. I ho ha fet per servir als interessos privats dels promotors en augmentar la superfície afectada i, doncs, el seu benefici econòmic. Això ha

provocat la desaparició del sòl original. Cal dir que el projecte s'ha fet amb el vistiplau de totes les administracions: Generalitat, Ajuntament, Parc de Collserola, Fiscalia del Medi Ambient i Urbanisme...

Per a "remeiar-ho" es va fer un pla de restauració que no s'ajusta a la realitat de l'espai, i per això no ha reeixit. Goodman no ha complert el que s'havia compromès a executar i pagar: el resultat en quant a la regeneració de la ribera, els talussos i les terrasses és pobríssim. El govern municipal, però, encara que l'incompliment del projecte de restauració sembla evident, l'ha donat per bo, l'ha acceptat, i ara ho intenta remeiar mínimament finançant ara amb recursos públics un conveni de custòdia.

Igualment, tampoc a la riera no s'ha acomplert el projecte de restauració, no s'han fet meandres ni s'han respectat els perfils previstos a la llera, i s'ha convertit en un canal de desguàs imposat per l'ACA en contra del propi projecte de restauració.

A part de la contaminació pel trànsit de tràilers, el polígon de Les Llicorelles és una font de contaminació lumínica. Amb temperatura de color molt alta i Flux d'Hemisferi Superior instal·lat (FHS) excessiu.

El projecte contempla una futura connexió amb el Papiol a partir de la rotonda nord, que serà una nova agressió al Parc de Collserola en segmentar-lo encara més.

La "POTA NORD" intenta colar el projecte de la gravera com un projecte de millora ambiental de l'espai quan en realitat és l'execució d'un projecte de gran infraestructura per fer la rotonda a la zona del Rec Vell que facilita l'accés del trànsit de la "pota nord" i dels barris de muntanya de la vila i del polígon del Molí (també a DSV) amb les autovies al Baix Llobregat i l'Ordal.

El projecte de modificació del PGM fa una requalificació de 10.000 m² de zona d'equipaments 7b a zona industrial-magatzem 22a, el que pot permetre instal·lacions difícilment compatibles amb la renaturalització de l'espai que es presenta com a prioritària.

El traçat previst a l'interior de l'actual gravera connecta directament el polígon del Molí i el trànsit procedent de la zona nord a través del pont sobre la riera, amb el passeig del Terraplè. Ho fa a una zona sensible com és el col·legi de la Sínia, la Clínica, supermercats, l'ambulatori....

No es segueix la recomanació proposada per la Comissió Territorial d'Urbanisme de l'AMB, d'evitar un increment del trànsit interior pel flux de pas procedent de la zona nord, del Papiol i de les Llicorelles (280 camions al dia i sobretot, 800 desplaçaments diaris) en comptes de desviar-lo per l'exterior de l'àmbit.

Igualment, els tres nous traçats viaris proposats, tots sense complir aquesta recomanació, no fan altra cosa que augmentar les emissions cap el centre de la vila, que és vila declarada com a Zona d'especial protecció per contaminació atmosfèrica i Zona d'emergència climàtica.

Una de les problemàtiques greus que pateix la serra de Collserola és la manca de **connexió ecològica amb la resta de parcs naturals que l'envolten**. No hi ha passos de fauna, ni elevats ni subterranis, fora de les malmeses desembocadures de rieres i torrents, a les que s'acostuma a fer un tractament limitat a la seva capacitat de desguàs per evitar la inundació de les infraestructures que les travessen.

En el cas concret de la connectivitat amb el Parc del Llobregat, actualment està en procés l'ampliació de la zona ZEPA (Zona d'Especial Protecció per les Aus) derivada del incompliment de compensar ambientalment l'última ampliació de l'aeroport i obligada per Europa. En el terme municipal de Molins, l'ampliació de la zona ZEPA proposada inclou els aiguamolls de Molins i tota la llera del riu fins al pont de l'N-2.

Les entitats CEPA i SOS la Rierada han demanat l'ampliació de la zona ZEPA fins a la desembocadura de la riera de Vallvidrera, per garantir la connectivitat entre aquests dos espais naturals protegits.

Els Aiguamolls de Molins de Rei estan catalogats a l'inventari de zones humides de la Generalitat de Catalunya i ocupen una superfície d'11,3 hectàrees.

Els aiguamolls s'alimentaven artificialment mitjançant bombeig d'aigua del nivell freàtic, inicialment amb una placa solar i posteriorment amb electricitat de la xarxa convencional.

L'any 2018 l'Ajuntament de Molins va considerar que la despesa era massa elevada i va decidir deixar de bombejar-hi aigua. Des d'aleshores, estan totalment abandonats pel nostre consistori (que és el responsable de la seva gestió), i fins i tot ha patit un incendi. Tanmateix, al web de l'Ajuntament continuen figurant els aiguamolls com a espai regenerat (sic!).

Cal recordar que l'article 11 de la Llei 12/1985 determina que totes les zones humides han de ser preservades de les activitats susceptibles de provocar-ne la recessió i la degradació. Actualment, si bé s'hi han realitzat algunes actuacions de manteniment de les plantacions existents al voltant, es troben totalment secs.

Tot i així, degut als valors naturals que presentaven fa uns anys, s'han inclòs en l'ampliació de la zona ZEPA que està preparant la Generalitat.

El model “residu mínim” de recollida de la fracció orgànica a la vila i la planta de triatge de Molins per a la classificació dels residus de la resta (plàstics, metalls, etc) va ser un model pioner a Catalunya i va donar molt bons resultats durant molts anys. Es tracta d'un model descentralitzat que permet tant el compostatge de la fracció orgànica com uns nivells de separació de residus molt superiors al d'altres models.

Actualment el residu mínim a Molins es troba en crisi, fins al punt que la fracció orgànica no s'accepta a la planta de compostatge de Torrelles per la seva mala qualitat.

La planta de triatge de Molins és una infraestructura molt important i les dades actuals de separació de fracció no orgànica (plàstics, metalls, etc) que encara assoleix Molins en són bona prova, ja que tot i la manca de polítiques eficaces de reclam per part del govern municipal, encara es situa per davant d'altres municipis del Baix Llobregat.

La manca de seguiment, pedagogia, o campanyes informatives sobre el model poden ser part de la degradació de l'empitjorament dels resultats.

És un escàndol que cap grup municipal no s'hagin oposat públicament, ni tant sols informat a la ciutadania, del que diu el **Pla especial urbanístic per a la regulació de les activitats d'incineració de residus, abocadors i crematoris**, de Molins de rei, aprovat el 12 de març de 2021 per la Comissió Territorial d'Urbanisme de l'Àmbit Metropolità de Barcelona, que recull la possibilitat d'instal·lar a Molins de Rei “incineradors de residus, abocadors i crematoris”, la qual cosa significaria no només un retrocés evident en quant a la política de residus, sinó també afectacions en quant a contaminació ambiental

Propostes concretes a l'Ajuntament de Molins i administracions supramunicipals:

- Establir una moratòria i fer una revisió urbanística que desprogrami espais sensibles amb valor naturals, com la Rierada a Molins de Rei (o la urbanització de luxe al sector de la Bonaigua a Sant Just Desvern). Evitar nous usos d'espais protegits com a zones verdes en processos d'urbanització o polígons industrials (s'ha fet a les Llicorelles i es vol fer a la Rierada).
- No urbanitzar els vorals del parc i establir regulacions per protegir la natura als espais interiors urbanitzats.
- Fer difusió dels usos i activitats compatibles amb el Parc, donant informació als accessos al Parc i informant sobre els usos permesos.
- Aturar les actuacions parcials que es realitzen a la riera. Des de l'Ajuntament ha de promoure i participar activament en l'elaboració del Pla de conca, amb visió global de tota la riera i tot l'ecosistema i, en conseqüència, promoure i defensar la unificació de la reserva natural parcial de la Rierada- Can Balasc, regenerant les afectacions fetes i evitant-ne les previstes a la Rierada. Per fer-ho, cal que l'Ajuntament de Molins retiri els projectes actuals, a la Rierada i Vallpineda, els reformuli, reduint l'àmbit edificatori i complint la normativa urbanística i mediambiental actuals.
- S'ha de treballar positivament des de l'ajuntament per resoldre la retirada dels 1200 m2 d'amiant de la bòbila.
- L'actual restauració de Llicorelles es considera fallada i caldrà un altre projecte a càrrec del promotor, no de recursos públics. També cal buscar una alternativa que eviti la connexió amb el Papiol travessant, un cop més, el Parc de Collserola.
- Cal escatir, i evitar en el seu cas, si DSV incompleix les normatives en contaminació lumínica.
- Mantenir l'objectiu declarat del projecte de la gravera de prioritzar la renaturalització de la riera i del Rec Vell, mantenint lliure d'edificacions aquest espai i evitant-hi la construcció de vials i d'un nou pont, fent passar el trànsit de connexió per fora de l'àmbit, evitant el trànsit interior innecessari.
- Cal explorar altres possibilitats de bombeig d'aigua als aiguamolls, com un petit molí de vent de tipus tradicional. L'Ajuntament ha de informar de la proposta d'utilitzar aigua regenerada de l'EDAR de Sant Feliu, donada la poca qualitat de l'aigua que genera, incompatible amb uns aiguamolls destinats a regenerar la fauna.
- Treballar positivament, des de l'Ajuntament, per aconseguir la zona ZEPA arribi riu amunt fins la riera de Vallvidrera.
- Explicar el model residu mínim a la ciutadania i incidir en la responsabilitat sobre la separació de la fracció orgànica (les campanyes generals patrocinades per Ecoembes es centren només en la separació dels envasos).
- Animar als habitants de Molins a anar a recollir compost de la planta de Torrelles per a donar valor a la seva participació en el procés. Posar en valor la planta de triatge, que redueix la necessitat d'abocadors i incineradores.
- Exigir a les administracions el pagament que pertoca per la quantitat de residus separats.
- Exigir la retirada immediata de l'acord esmentat sobre la instal·lació a Molins de Rei d'incineradores, d'abocadors i de crematoris.